

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

24 maart 2025

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 30 maart 1994
houdende sociale bepalingen,
wat betreft de berekening
van de solidariteitsbijdrage
voor de pensioenen**

(ingediend door mevrouw Nahima Lanjri c.s.)

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

24 mars 2025

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 30 mars 1994
portant des dispositions sociales,
en ce qui concerne le calcul
de la cotisation de solidarité
pour les pensions**

(déposée par Mme Nahima Lanjri et consorts)

SAMENVATTING

Wie een pensioen ontvangt dat een bepaald niveau overschrijdt, betaalt een solidariteitsbijdrage ten voordele van kleinere pensioenen.

De indieners van dit wetsvoorstel betreuren het in aanmerking nemen, voor de berekening van deze bijdrage, van fictieve renten uit verleefd kapitaal.

Zij wensen dit systeem uit te doven door niet langer solidariteitsbijdrage te heffen op kapitalen, ongeacht de datum van uitbetaling, vanaf 1 juli van het zestiende jaar na het ingaan van pensionering of uitbetaling van het kapitaal, alsook door de kapitalen niet langer mee te tellen bij de bepaling van het percentage van de te heffen solidariteitsbijdrage.

De indieners oordelen dat het niet gerechtvaardigd is dat kapitaal nog langer dan deze periode aangerekend wordt, aangezien een groot deel ervan na deze termijn geheel of gedeeltelijk verleefd is, zeker wat de kleine pensioenkapitalen betreft.

RÉSUMÉ

Tout titulaire d'une pension dépassant un certain niveau paie une cotisation de solidarité en faveur des petites pensions.

Les auteurs de cette proposition de loi déplorent la prise en considération, pour le calcul de cette cotisation, de rentes fictives d'un capital dépensé.

Ils souhaitent faire disparaître ce système en ne percevant plus de cotisation de solidarité sur les capitaux, quelle que soit la date du paiement, à partir du 1er juillet de la seizième année qui suit la date de prise de cours de la pension ou de paiement du capital, ainsi qu'en ne prenant plus les capitaux en considération lors de la détermination du pourcentage de la cotisation de solidarité à percevoir.

Les auteurs estiment qu'il est injustifié d'encore prendre ce capital en considération au-delà de cette période, étant donné qu'après ce délai, une grande partie de ce capital a été dépensé en tout ou en partie, certainement pour ce qui est des capitaux de pension peu élevés.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel neemt de tekst over van voorstel DOC 55 0845/001.

Sedert 1 januari 1995 is er sprake van een solidariteitsbijdrage die van toepassing is op de pensioenbedragen die een welbepaald niveau overschrijden. Het bijdragepercentage varieert tussen 0,5 en 2 % van het pensioenbedrag, afhankelijk van de hoogte ervan. De motivatie voor de invoering van deze solidariteitsbijdrage was de aftopping van de hogere pensioenen ten voordele van een verhoging van de kleinere pensioenen.

Voor de vaststelling van het globaal pensioen worden ook de kapitalen uit groepsverzekeringen in aanmerking genomen. Deze keuze van de wetgever valt niet te betwisten, gezien de opbouw van aanvullende pensioenrechten vooral plaatsvond onder de hogere inkomenscategorieën. Wel betwistbaar was dat men bij de inwerkingtreding van de wet in 1995 ervoor opteerde om ook kapitalen in aanmerking te nemen die vóór deze inwerkingtreding waren ingegaan. Dit ging zelfs tot 15 jaar terug. Door heel wat seniorenorganisaties werd deze bepaling in strijd geacht met artikel 1 van het Burgerlijk Wetboek: "De wet beschikt alleen voor het toekomstige; zij heeft geen terugwerkende kracht". Verschillende seniorenorganisaties gingen naar de rechtbank om deze regel met terugwerkende kracht aan te vechten. Andere organisaties gingen in overleg met het kabinet van de minister van Pensioenen en met het Raadgevend Comité voor de Pensioenen (RCP). Uiteindelijk kwam er in het najaar van 1996 een overeenkomst tot stand die inhield dat de kapitalen die ingegaan waren vóór de inwerkingtreding van de wet, na een periode van 15 jaar niet meer in aanmerking zouden genomen worden voor de berekening van de hoogte van de solidariteitsbijdrage. De motivatie lag in het feit dat men ervan uitging dat het kapitaal tegen dan toch helemaal opgebruikt zou zijn.

Tot hun onaangename verrassing kwamen de seniorenorganisaties nadien bij het zien van de uitvoeringsbesluiten tot de vaststelling dat er weliswaar geen solidariteitsbijdrage meer geheven wordt op de fictieve rente, maar dat deze rente wel nog meetelde bij het bepalen van het percentage van de solidariteitsbijdrage. Als argument voor deze beslissing werd door het kabinet Pensioenen aangehaald dat pensioenen die in het buitenland verworven zijn en door buitenlandse instanties betaald worden, ook op dergelijke wijze behandeld worden. Deze vergelijking kan echter niet opgaan aangezien de buitenlandse pensioenen werkelijk uitbetaald worden terwijl de fictieve renten in een systeem van verleving

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition reprend le texte de la proposition DOC 55 0845/001.

Depuis le 1er janvier 1995, il est question d'une cotisation de solidarité s'appliquant aux montants de pension dépassant un certain niveau. Le pourcentage de la cotisation varie entre 0,5 et 2 % du montant de la pension, en fonction de son importance. La motivation qui a conduit à instaurer cette cotisation de solidarité était l'écêtement des pensions élevées en faveur d'une augmentation des pensions peu élevées.

Les capitaux provenant des assurances de groupe sont également pris en considération pour fixer la pension globale. Ce choix du législateur ne peut être contesté, étant donné que les droits complémentaires à la pension étaient principalement constitués parmi les catégories de revenus élevés. Ce qui est en revanche contestable, c'est que lors de l'entrée en vigueur de la loi en 1995, on a choisi de prendre également en compte des capitaux ayant commencé à courir avant l'entrée en vigueur de cette loi. En remontant même jusqu'à 15 ans. De nombreuses organisations de défense des seniors ont estimé que cette disposition était contraire à l'article 1er du Code civil: "La loi ne dispose que pour l'avenir: elle n'a point d'effet rétroactif." Différentes organisations de défense des seniors ont contesté cette règle à effet rétroactif devant le tribunal. D'autres organisations ont engagé une concertation avec le cabinet du ministre des Pensions et le Comité consultatif pour le secteur des pensions. Un accord est finalement intervenu à l'automne 1996, accord en vertu duquel, après une période de 15 ans, les capitaux ayant commencé à courir avant l'entrée en vigueur de la loi ne seraient plus pris en considération pour le calcul de la cotisation de solidarité. En effet, on parlait du principe que le capital serait totalement épuisé d'ici là.

Les organisations de défense des seniors ont eu la désagréable surprise de constater, à la lecture des arrêtés d'exécution, que si une cotisation de solidarité n'était plus prélevée sur la rente fictive, ces rentes étaient bel et bien encore prises en compte pour fixer le pourcentage de la cotisation de solidarité. Pour justifier sa décision, le cabinet des Pensions a avancé que les pensions acquises à l'étranger et versées par des instances étrangères sont traitées de cette manière. Cette comparaison ne tient cependant pas debout, étant donné que les pensions étrangères sont réellement versées, alors que, dans un système de montants dépensés, les rentes fictives n'existent pas. En outre, l'accord de

niet meer bestaan. In het federale regeerakkoord van 31 januari 2025 staat bovendien opgenomen: “Er komt een hogere solidariteitsbijdrage op pensioenkapitalen waarbij de verhoging enkel van toepassing is op het deel van het bedrag van het kapitaal boven de drempel van 150.000 euro.”

Bij deze hervorming is het belangrijk om mee op te nemen dat er geen solidariteitsbijdrage meer geheven wordt op het verleefd kapitaal. Het kan nooit de bedoeling zijn dat door het in aanmerking nemen van fictieve renten uit verleefd kapitaal een hele reeks gepensioneerden solidariteitsbijdrage moet betalen in tegenstelling tot anderen die nochtans een reëel hoger pensioen kunnen hebben. Het is daarom noodzakelijk dat er een volledige uitdoving komt van aanrekening van pensioenkapitaal ongeacht de datum van uitbetaling, vanaf 1 juli van het jaar dat volgt op de vijftiende verjaardag van de uitbetaling van het kapitaal of de ingangsdatum van het pensioen.

Na deze periode mag er dus geen solidariteitsbijdrage meer geheven worden op pensioenkapitaal. Eveneens mag het pensioenkapitaal dan niet meer meetellen voor het bepalen van het percentage van de solidariteitsbijdrage.

Nahima Lanjri (cd&v)
Nawal Farih (cd&v)
Franky Demon (cd&v)
Els Van Hoof (cd&v)

gouvernement fédéral du 31 janvier 2025 stipule : “Une contribution de solidarité plus élevée sera appliquée sur les capitaux de pension, cette augmentation s’appliquant uniquement à la partie du montant du capital au-dessus du seuil de 150.000 euros.”

Dans cette réforme, il est important de préciser qu’il n’y aura plus de contribution de solidarité sur le capital dépensé. L’objectif poursuivi ne saurait être que par suite de la prise en considération de rentes fictives provenant d’un capital dépensé, de nombreux pensionnés doivent payer une cotisation de solidarité, contrairement à d’autres, dont la pension réelle peut toutefois être plus élevée. C’est pourquoi il est nécessaire qu’une extinction complète de l’imputation du capital pension, quelle que soit la date du paiement, intervienne à partir du 1er juillet de la quinzième année après le paiement de capital ou la prise de cours de la pension.

À l’issue de cette période, aucune cotisation de solidarité ne peut donc plus être perçue sur le capital pension. De même, le capital pension ne peut alors plus être pris en considération pour la détermination du pourcentage de la cotisation de solidarité.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 68, § 9, van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen, ingevoegd bij de wet van 13 juni 1997, wordt vervangen als volgt:

“§ 9. De met toepassing van § 4 uit te voeren afhouding, die overeenstemt met fictieve renten die beantwoorden aan voor 1 januari 1997 in de vorm van een kapitaal uitbetaalde wettelijke pensioenen of aanvullende pensioenen:

— vanaf 1 juli 1997, op de vóór 1 juli 1981 uitbetaalde kapitalen, indien het pensioen is ingegaan vóór 1 juli 1981 of vanaf 1 juli van het jaar dat volgt op de vijftiende verjaardag van de ingangsdatum van het pensioen, als dit is ingegaan na de uitbetaling van het kapitaal;

— op de vanaf 1 juli 1981 uitbetaalde kapitalen, hetzij vanaf 1 juli van het jaar dat volgt op de vijftiende verjaardag van de uitbetaling van het kapitaal, indien het pensioen reeds ingegaan is op het ogenblik van de uitbetaling van het kapitaal, hetzij vanaf 1 juli van het jaar dat volgt op de vijftiende verjaardag van de ingangsdatum van het pensioen, als dit is ingegaan na de uitbetaling van het kapitaal.

De in het eerste lid bedoelde kapitalen worden niet in aanmerking genomen voor de berekening van de hoogte van het percentage van de met toepassing van § 4 uit te voeren afhouding.”

13 maart 2025

Nahima Lanjri (cd&v)
Nawal Farih (cd&v)
Franky Demon (cd&v)
Els Van Hoof (cd&v)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'article 68, § 9, de la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales, inséré par la loi du 13 juin 1997, est remplacé par ce qui suit:

“§ 9. La retenue à effectuer en application du § 4 qui correspond à des rentes fictives qui affèrent aux pensions légales et complémentaires versées sous forme de capital avant le 1er janvier 1997 n'est plus opérée:

— à partir du 1er juillet 1997, pour ce qui concerne les capitaux payés, si la pension a pris cours avant le 1er juillet 1981 ou à partir du 1er juillet de l'année qui suit le quinzième anniversaire de la date de prise de cours de la pension si celle-ci a pris cours après le paiement du capital;

— pour ce qui concerne les capitaux payés à partir du 1er juillet 1981, soit à partir du 1er juillet de l'année qui suit le quinzième anniversaire du paiement du capital si la pension est déjà en cours au moment du paiement du capital, soit à partir du 1er juillet de l'année qui suit le quinzième anniversaire de la date de prise de cours de la pension si celle-ci a pris cours après le paiement du capital.

Les capitaux visés à l'alinéa 1er ne sont pas pris en considération pour le calcul de la hauteur du taux de la retenue à effectuer en application du § 4.”

13 mars 2025